

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 05/2016
van 2 maart 2016**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor het meedelen persoonsgegevens van leerlingen uit de databank secundair onderwijs (DISCIMUS) door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan de Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB), Afdeling basisonderwijs, DKO en CLB- Scholen en Leerlingen van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) in het kader van de uitwisseling van problematische afwezigheden.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
5. Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR");
6. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren

voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;

7. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

8. Gelet op de aanvraag van de Afdeling basisonderwijs, DKO- en CLB-scholen en leerlingen ontvangen op 20 januari 2016¹ ;
9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AgODi van 26 februari 2014;
10. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 2 maart 2016;
11. Beslist op 2 maart 2016 als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. Een CLB is verplicht om een begeleidingstraject op te starten indien een minderjarige leerling meer dan tien halve lesdagen per schooljaar afwezig is, voor zover de school die afwezigheden als problematisch of onwettig registreert. Wanneer de minderjarige leerling 30 halve dagen per schooljaar afwezig is, moet het CLB het begeleidingstraject automatisch opstarten. Momenteel gebeurt de melding van deze afwezigheden bij het CLB door de scholen zelf.
13. Met DISCIMUS zorgt AgODi voor een geoptimaliseerde dienstverlening die essentieel is voor de scholen, de CLB's, de leerlingen en hun ouders, waardoor op een snelle, betrouwbare en gebruiksvriendelijke manier informatie wordt uitgewisseld. AgODi wenst deze klantvriendelijkheid en efficiëntie te verhogen door de CLB's automatisch en gestructureerd op de hoogte te brengen indien een minderjarige leerling meer dan tien lesdagen per schooljaar afwezig is via een gegevensuitwisseling tussen DISCIMUS en het Leerlingenbegeleiding Administratie en Registratie Systeem (LARS).

---

¹ Voluit: Agentschap Voor Onderwijsdiensten – Afdeling basisonderwijs, Deeltijds kunstonderwijs en Centra voor leerlingenbegeleiding.

14. LARS wordt modulair opgebouwd en is het informaticaprogramma dat ervoor zorgt dat de activiteiten die verplicht moeten geregistreerd worden, bij de overheid worden aangeleverd. De volledige CLB-sector maakt gebruik van het programma. De aanvrager geeft aan dat de inzet van LARS veel verder gaat dan de loutere registratie voor de overheid. Het is ook de bedoeling heeft om tot een gebruiksvriendelijk elektronisch dossier te komen, dat op termijn het papieren leerlingendossier bij de CLB's moet vervangen.
15. De machtigingsaanvraag strekt er dus toe om de informatie die in DISCIMUS wordt geregistreerd, onmiddellijk door te sturen naar LARS, die de informatie vervolgens op een correcte en veilige manier kan bezorgen aan het betreffende CLB. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het INSZ-nummer van de betreffende leerlingen.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

16. Het betreft de identificatiegegevens van leerlingen. De personen worden geïdentificeerd aan de hand van hun rijksregisternummer of BIS-nummer en andere persoonsgegevens. In casu betreft het dus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.
17. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing².
18. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling

---

² Art. 3, §1 WVP.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

19. De unieke identificatie van de persoon gebeurt op basis van het rijksregisternummer. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.⁴
20. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".
21. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi), die de databank DISCIMUS beheert. AgODi is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, behorend tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming. Bijgevolg is AgODi een "instantie" in de zin van artikel 4, § 1, 10° van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, valt bijgevolg onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.
22. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

23. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen

---

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁴ Artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 (*B.S.* 4 juni 2014).

zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

24. Op grond van het decreet van 1 december 1998 moeten de CLB's van iedere leerling een multidisciplinair dossier aanleggen. Blijkens artikel 2 van het uitvoeringsbesluit van 12 september 2008 bevat het multidisciplinair dossier, naast de identificatiegegevens, medische, psychosociale en pedagogische gegevens en gegevens in verband met de afwezigheden van de leerling.⁵
25. De registratie van de aan-en afwezigheden van leerlingen door de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs gebeurt voor verschillende doeleinden. De scholen zijn verplicht om de afwezigheden van leerlingen per halve dag te registreren voor de controle op het voldoen van de leerplicht. Ingeschreven leerplichtige leerlingen worden geacht aanwezig te zijn in de school, tenzij afwezigheid gewettigd is.⁶
26. AgODi heeft tot taak de leerplicht te doen naleven. Dit gebeurt door na te gaan wie er niet in de school is ingeschreven op basis van zendingen die scholen verplicht zijn door te geven van zodra een leerling 30 halve dagen in een schooljaar ongewettigd afwezig is. Deze problematische afwezigheden kunnen gespreid zijn over verschillende scholen wanneer een leerling tijdens het schooljaar van school verandert. Bepaalde afwezigheden worden met andere scholen uitgewisseld, zoals, in casu, problematische afwezigheid en systematisch spijbelen op dezelfde halve dagen.⁷

Doeleinde van de verdere verwerking:

27. Artikel 14, § 1, 2° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2009 verplicht een CLB om een verplicht begeleidingstraject op te starten wanneer de school vaststelt dat een leerling meer dan 10 halve lesdagen per schooljaar afwezig is, en voor zover de school de afwezigheden als problematisch of

---

⁵ Artikel 10 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding. BVR 12 september 2008 betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding.

⁶ Artikel 10quinduis van het BVR van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basis onderwijs; artikel 14quater van het BVR van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

⁷ Ibid. Zie VTC nr. 12/1012 van 2012.

- onwettig registreert.⁸ Vanaf de dertigste halve dag afwezigheid moet het CLB automatisch een begeleidingstraject opstarten.⁹
28. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 34 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.
  29. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, mogelijk gedeeltelijk bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.
  30. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.
  31. Uitgaande van het oorspronkelijke doeleinde van de gegevensverwerking, namelijk het bijhouden van afwezigheden in DISCIMUS door AgODi en de opdracht van de Centra voor leerlingenbegeleiding, met name het opstarten van een begeleidingstraject zodra de minderjarige leerlingen meer dan tien halve lesdagen afwezig is en voor zover de school de afwezigheden als problematisch of onwettig registreert, of automatisch een begeleidingstraject opstart zodra de school 30 halve dagen afwezigheid in het schooljaar registreert, kan geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met dat van de oorspronkelijke verwerking.
  32. De wettelijke basis van deze regeling werd reeds vermeld in de vorige paragrafen. De toekomstige doelen zijn rechtmatig te noemen.
  33. Niettemin moet wel rekening gehouden worden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (*infra*).

---

⁸ BVR van 3 juli 2009 tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de Centra voor Leerlingenbegeleiding.

⁹ Cfr. Voetnoot 4.

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

35. De mededeling van de volgende persoonsgegevens wordt gevraagd:

Identificatie doctoraatsstudent INSZ-nummer van de leerling	Het RR en BIS-nr. wordt gebruik als unieke identificatie.
Leerlinggegevens Aantal dagen problematische afwezigheid Datum 11 ^{de} dag afwezigheid Datum 30 ^{ste} dag afwezigheid	Verplichte opstart van CLB-traject

36. Aan de hand van het unieke identificatienummer van het Rijksregister en Bisregister kan een persoon precies geïdentificeerd worden.

37. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant evenredig en niet overmatig voor het doeleinde, vermeld in randnummer 30 e.v.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

38. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

39. De CLB's wensen de gegevens te bewaren tot het beëindigen van de schoolloopbaan van de leerling.

40. De VTC kan akkoord gaan met deze bewaartermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang

41. De gegevens worden periodiek opgevraagd. De gegevens worden wekelijks naar LARS doorgestuurd.
42. De VTC kan akkoord gaan met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

43. De mededeling van de gegevens wordt gevraagd voor onbepaalde duur.
44. De opdracht van de CLB's is niet beperkt in tijd.
45. De VTC gaat akkoord met een onbepaalde dur.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

46. Er moet voor gezorgd worden dat de toegang tot de gegevens beperkt wordt tot de taken en het werkgebied waar iedere betrokkene voor bevoegd is.
47. Enkel de medewerkers van de CLB die het dossier behandelen hebben toegang tot de informatie in LARS. Eén technische beheerder staat in voor de ontvangst van de gegevens door AgODi.
48. Zoals artikel 12 van de WRR het vereist, moet de aanvrager een lijst opstellen van de personen die het identificatienummer van het Rijksregister gebruiken. Die lijst moet voortdurend worden bijgewerkt en ter beschikking worden gehouden van het Sectoraal Comité van het Rijksregister.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

49. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

50. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.
51. De doorgifte van de afwezigheden in het kader van het in deze machtiging besproken doeleinde is opgenomen in het schoolreglement. Daarnaast zal de machtiging op de meeste relevante pagina's op de website van AgODi kenbaar worden gemaakt.
52. De VTC kan akkoord gaan met deze vorm van transparantie.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

53. HB-Plus is externe verwerker.
54. De VTC brengt in herinnering dat in geval van onderaanneming, de WVP aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking omlegt om zijn relatie met de externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1 WVP.

B.5. BEVEILIGING

55. De gegevens van leerlingen die geregistreerd werden met meer dan 10 halve dagen afwezigheden worden afgeladen naar een beveiligde SharePoint die is ontsloten via ACM/IDM zodat alleen de technische beheerders toegang hebben tot de data om deze onmiddellijk in hun systeem in te voeren.
56. De veiligheidsconsulent van AgODi is gekend, en AgODi beschikt ook over een veiligheidsplan.
57. De CLB's beschikken over een veiligheidsconsulent.

IV. BESLUIT

58. De VTC machtigt de mededeling van persoonsgegevens van leerlingen, vermeld in randnummer 35, voor de doeleinden vermeld in randnummer 27 e.v., onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging, en daarbij het rijksregisternummer te gebruiken.

59. Verleent de machtiging voor onbepaalde duur.

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere